

STAN I POTRZEBY ROZWOJU SIECI WODOCIĄGOWEJ I KANALIZACYJNEJ NA TERENIE POWIATU RYCKIEGO

Jolanta Majchrzak

Studenckie Koło Inżynierii Środowiska, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, ul. Leszczyńskiego 7, 20-069 Lublin, Polska

Opiekun koła naukowego: dr inż. Magdalena Gizińska-Górna

Adres e-mail autora korespondencyjnego: jolanta.majchrzak0103@gmail.com

W pracy przedstawiono aktualny stan gospodarki wodno-ściekowej na terenie powiatu ryckiego w Polsce w 2023 roku. Powiat położony jest w zachodniej części województwa lubelskiego i zajmuje powierzchnię 615,54 km². Obejmuje cztery gminy wiejskie: Kłoczew, Nowodwór, Stężycza, Ułęż oraz jedną gminę miejską Dęblin i jedną gminę miejsko-wiejską Ryki.

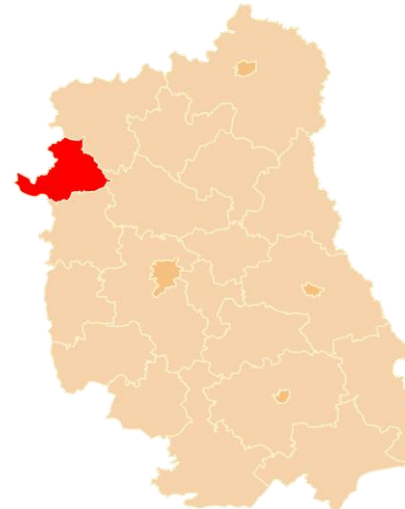
Celem pracy była ocena stanu i potrzeby rozwoju sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie powiatu ryckiego. Dane wykorzystane w pracy pochodzą z badania ankietowego przeprowadzonego w 2023 roku i dotyczyły: liczby oczyszczalni ścieków o przepustowości powyżej 5 m³, liczby przydomowych oczyszczalni ścieków, szamb oraz długości sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Dane pokazują, że w powiecie ryckim sieć wodociągowa jest dobrze rozwinięta, natomiast stan infrastruktury kanalizacyjnej jest niezadowolający.

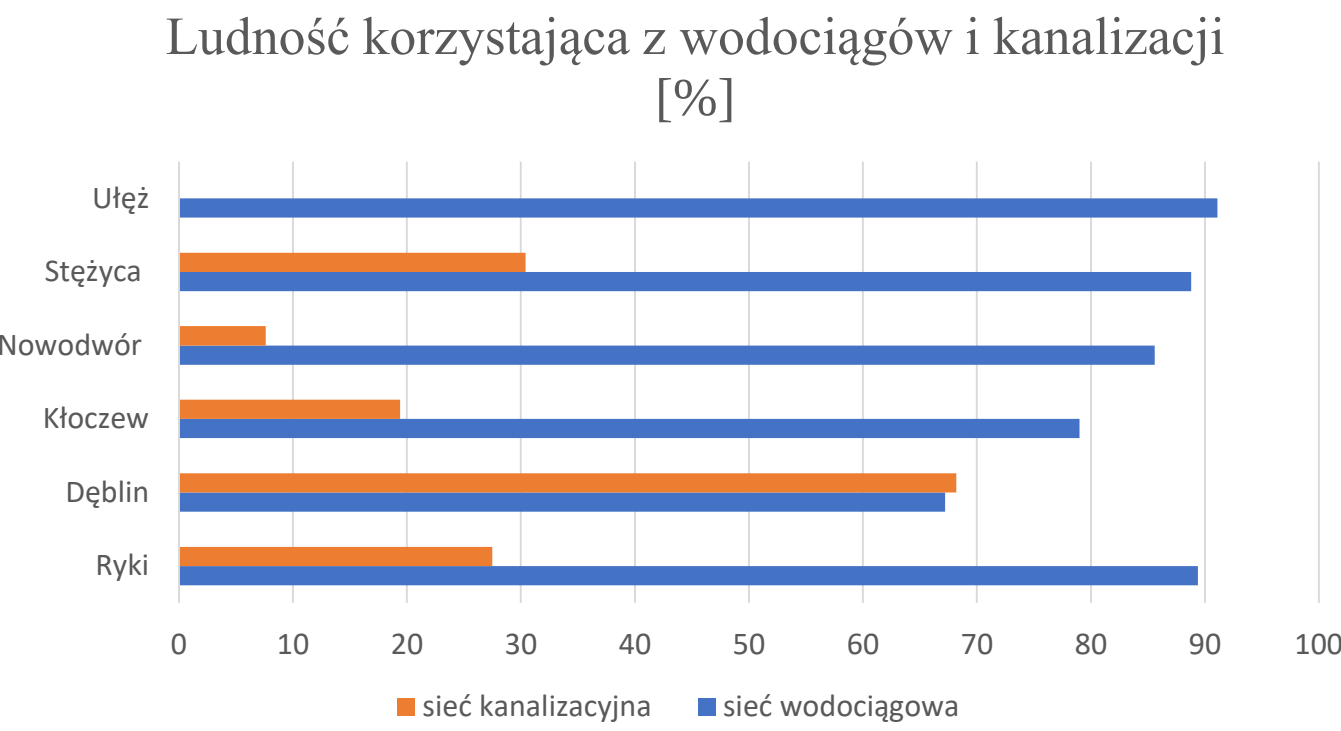
Rysunek 1. Szczegółowy podział administracyjny powiatu ryckiego

Rysunek 2. Podział powiatu ryckiego ze względu na gminy

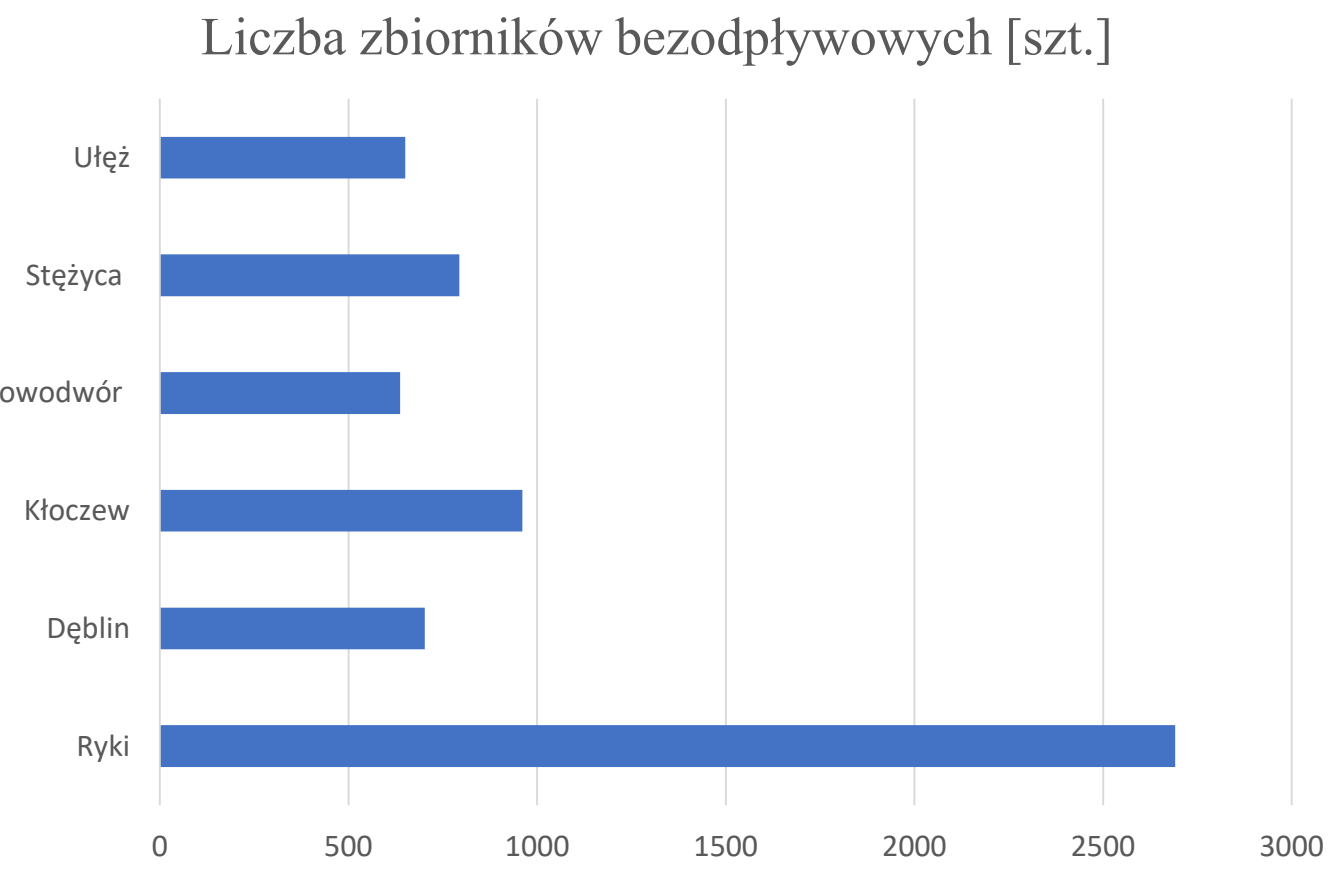
Rysunek 3. Położenie powiatu ryckiego na mapie województwa lubelskiego

Rysunek 4. Ludność korzystająca z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie powiatu ryckiego

Rysunek 5. Długość sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie powiatu ryckiego

Rysunek 6. Liczba zbiorników bezodpływowych w powiecie ryckim

Rysunek 7. Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków w powiecie ryckim

Na podstawie danych statystycznych przedstawionych na rysunku 2 stwierdzono, iż największa liczba ludności korzystająca z sieci wodociągowej znajduje się na terenie gminy Ułęż (91,1%), natomiast najmniejsza w gminie Dęblin 67,2 %. Jednakże ta sama gmina (Dęblin) charakteryzuje się największym odsetkiem ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej – 68,2%. Jest to jedyna gmina w powiecie ryckim, która nie odnotowuje dysproporcji pomiędzy omawianymi sieciami. Na podstawie przeprowadzonej analizy można stwierdzić, że w polskich gminach wiejskich w ostatnich latach poczynione zostały znaczne inwestycje w zakresie dostępności do odpowiedniej jakości wody pitnej, których efektem jest rozwój sieci wodociągowej. Niemal we wszystkich gminach powiatu ryckiego ponad 80 % mieszkańców korzysta z sieci wodociągowej a łączna długość sieci wynosi 683,4 km (tab.1). Nadal jednak znacznie więcej nierozwiązanych problemów występuje w zakresie gospodarki ściekowej. Budowa sieci kanalizacyjnej pozostała w tyle w stosunku do sieci wodociągowej. Przykładem jest chociażby gmina Nowodwór, gdzie całkowita długość sieci kanalizacyjnej na jej terenie wynosi 4,1 km (rys. 7). Do powodów takiego stanu rzeczy należą niewątpliwie charakter inwestycji wodno-kanalizacyjnych oraz specyfika obszarów wiejskich. Systemy wodociągowo-kanalizacyjne, podobnie jak inne systemy stanowiące infrastrukturę techniczną, cechują złożona struktura sieciowa, duża kapitałochłonność, długi czas eksploatacji i związane z nim znaczne zróżnicowanie czasu eksploatacji urządzeń – to wymaga dużych nakładów inwestycyjnych z wydłużonym okresem zwrotu kosztów.

Tabela 1. Zestawienie danych dotyczących gospodarki wodno-ściekowej na terenie powiatu ryckiego

Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	1014
Szamba	6435
Długość sieci wodociągowej [km]	683,4
Długość sieci kanalizacyjnej [km]	161,6

Zaprezentowane dane statystyczne (rys. 6 i 7) pokazują, że w każdej gminie w powiecie ryckim są zbiorniki bezodpływowe i przydomowe oczyszczalnie ścieków. Największa ilość przydomowych oczyszczalni ścieków jest w gminie Ryki 346 sztuk, a najmniej w gminie Dęblin, gdzie jest ich 21sztuk. Najwięcej zbiorników bezodpływowych jest w gminie Ryki 2691 sztuk, a najmniej w gminie Nowodwór 637 sztuk. Z uwagi na duże rozproszenie terenów wiejskich systemy te są jedynym rozwiązaniem gospodarki ściekowej na terenie własnej działki.

Podstawowe dane pokazują, że w celu ochrony środowiska konieczna jest rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie powiatu ryckiego. Zestawione w pracy wyniki wskazują, że istnieje duże zapotrzebowanie na inwestycje w rozbudowie infrastruktury sanitarnej i wymianę istniejących szamb.